Stan i struktura demograficzno-społeczna ludności w województwie zachodniopomorskim – wyniki wstępne NSP 2021

06.12.2022 r.

3,8%

Spadek liczby ludności w porównaniu z wynikami NSP 2011

573,5 tys.

Liczba gospodarstw domowych

Opracowanie stanowi rozszerzenie zakresu danych opublikowanych w pierwszej informacji sygnalnej województwa (z 27 września 2022 r.) o nowe (wstępne) informacje (w tym w podziale na powiaty) w zakresie: ludności według stanu cywilnego, kraju urodzenia oraz charakterystyki demograficzno-społecznej (osoby według poziomu wykształcenia, osoby z niepełnosprawnością). W niniejszym opracowaniu przedstawiono również dane na temat gospodarstw domowych oraz cudzoziemców.

Ludnosć według cech społecznych

Liczba ludności w wieku 15 lat i więcej w woj. zachodniopomorskim w dniu 31 marca 2021 r. wynosiła 1 414,6 tys. osób. Według prawnego stanu cywilnego badanego w spisie w 2021 r. wśród ludności powyżej 15 r. ż., podobnie jak w kraju, najliczniejszą grupę stanowiły osoby pozostające w związku małżeńskim (51,0% ludności powyżej 15 r.ż., w Polsce – o 3,0 p. proc. więcej). Jednocześnie liczba osób rozwiedzionych, pozostających jako bezżenni, sięgająca 133,3 tys. osób, stanowiła 9,4%. Pod względem odsetka osób rozwiedzionych, niezawierających powtórnych związków małżeńskich, w województwie zachodniopomorskim – obok województwa dolnośląskiego – zaobserwowano najsilniejszy poziom tego zjawiska. Jednocześnie odsetek osób bezżennych, które jeszcze nie wstąpiły w pierwszy związek małżeński, należał do najniższych w kraju.

Osoby pozostające w związku małżeńskim stanowiły 51,0% ludności powyżej 15 r.ż.

Tablica 1. Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego w 2021 r.
Stan w dniu 31 marca

Stan cywilny	Polska		Województwo Zachodniopomorskie		
	w tys.	w %	w tys.	w %	Polska=100
Ogółem	**32 098,4**	**100,0**	**1 414,6**	**100,0**	**4,4**
Kawalerowie, panny	9 343,1	29,1	389,5	27,5	4,2
Żonaci, zamężne	17 339,0	54,0	722,1	51,0	4,2
Wdowcy, wdowy	2 737,0	8,5	116,7	8,2	4,3
Rozwiedzeni, rozwiedzione	2 442,9	7,6	133,3	9,4	5,5

Wykres 1. Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego i płci w miastach i na wsi w 2021 r.
Stan w dniu 31 marca

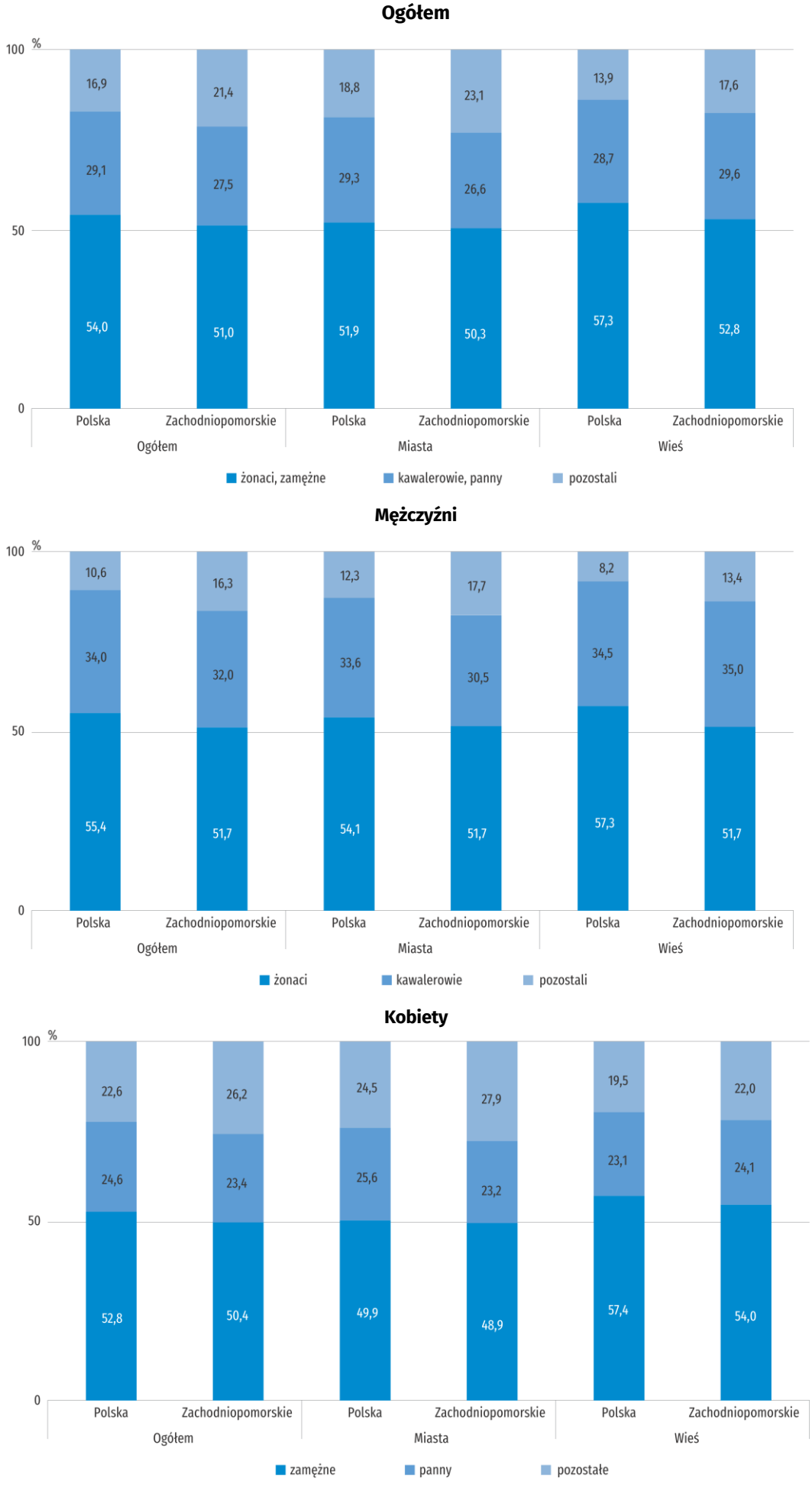

Odsetek osób pozostających w związku małżeńskim był wyższy na wsi niż miastach. W kraju wskaźnik ten na wsi osiągnął wartość 57,3% i był o 5,4 p. proc. wyższy niż w miastach, dla województwa zachodniopomorskiego odpowiednio 52,8%, tj. o 2,5 p. proc. więcej niż w miastach.

Odsetek kawalerów, panien na wsi wyniósł 29,6% i był o 3,0 p. proc. wyższy niż w miastach. Dla całego kraju relacja tych wskaźników była odwrotna, tzn. wyższy odsetek kawalerów, panien odnotowano w miastach niż na wsi (odpowiednio 29,3% wobec 28,7%). Kawalerowie stanowili 35,0% podpopulacji mężczyzn powyżej 15 r.ż. na wsi w województwie zachodniopomorskim, a w miastach – 4,5 p. proc. mniej.

Wykres 2. Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego według powiatów w 2021 r.
Stan w dniu 31 marca

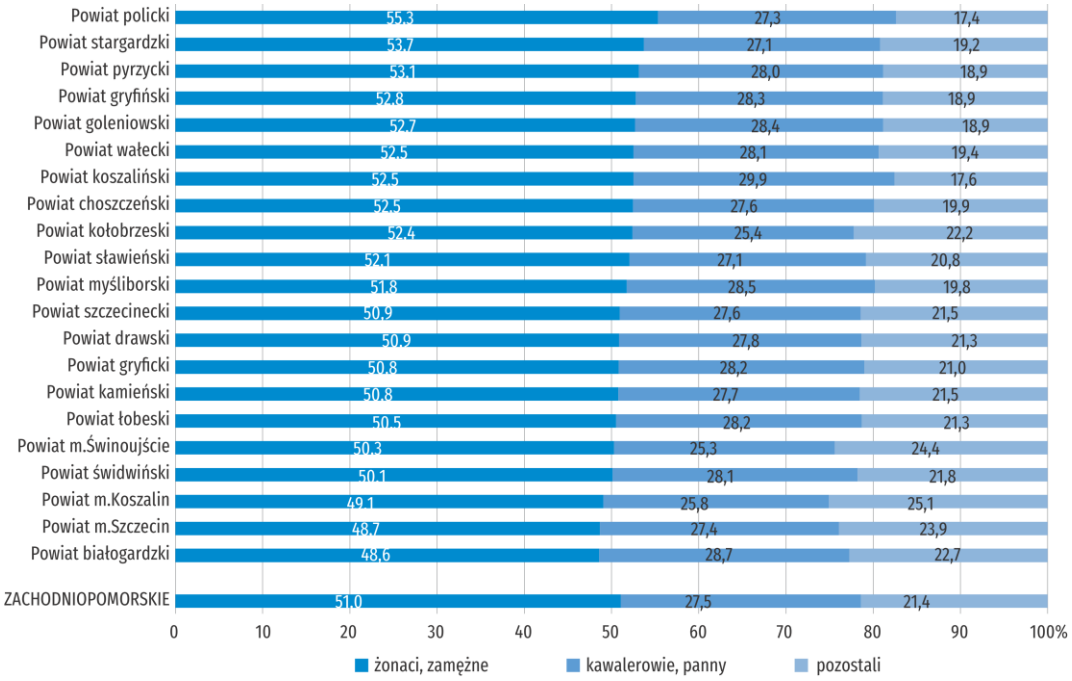

Odsetek żonatych/zamężnych w ogólnej liczbie ludności powyżej 15 r.ż. był umiarkowanie zróżnicowany w poszczególnych powiatach województwa. Najwyższe odsetki odnotowano w powiatach otaczających duże miasta. Prawdopodobnie jest to zjawisko charakterystyczne dla rozlewających się miast poza obszar administracyjny samego miasta-rdzenia.
Do takich powiatów należały: policki (55,3%), stargardzki (53,7%), pyrzycki (53,1%), gryfiński (52,8%) i goleniowski (52,7%), będące w bezpośrednim sąsiedztwie Szczecina. Jednocześnie w m. Szczecin odsetek ten należał do najniższych w województwie (48,7%). Podobną sytuacja można było zaobserwować w powiecie koszalińskim i m. Koszalin (odpowiednio 52,5% i 49,1%).

Według danych NSP 2021, 2,9% mieszkańców województwa zachodniopomorskiego urodziło się poza Polską. Był to odsetek wyższy niż w kraju, gdzie oszacowano go na poziomie zbliżonym do 2%. W spisie powszechnym z 2011 r. odsetek ten wyniósł 3,4% (dla kraju – 1,8%).
Pod względem grup wieku wskaźniki te kształtowały się następująco: w grupie 0–19 lat urodzeni za granicą stanowili 4,7% ogólnej liczby ludności w tej grupie wieku (w kraju – niecałe 4%), natomiast w grupie 20-29 lat szacunki wskazywały na 1,3% (wobec 1,5% w kraju).

Niemal 3% ludności województwa zachodniopomorskiego zadeklarowało jako kraj urodzenia inny niż Polska

Tablica 2. Ludność według kraju urodzenia w 2021 r.
Stan w dniu 31 marca

Kraj urodzenia	Ogółem		Z ogółem w wieku	
	w tys.	w %	0-19 lat	20-29 lat
			w tys.	
Ogółem	**1 657,7**	**100,0**	**318,0**	**178,1**
Polska	1 608,8	97,1	302,9	175,7
Inny kraj	47,5	2,9	15,0	2,3
europejski	45,1	2,7	14,3	2,0
w tym w kraju Unii Europejskiej	18,6	1,1	7,2	1,1

Tablica 3. Ludność według miejsca urodzenia i płci w 2021 r.
Stan w dniu 31 marca

Wyszczególnienie	Urodzeni w Polsce		Urodzeni za granicą	
	w tys.	w %	w tys.	w %
Ogółem	**1 608,8**	**100,0**	**47,5**	**100,0**
Mężczyźni	784,4	48,8	20,3	42,7
Kobiety	824,4	51,2	27,2	57,3

Charakterystyka osób z niepełnosprawnością

W 2021 r. liczba osób niepełnosprawnych wyniosła 224,3 tys. osób

Według wstępnych szacunków w 2021 r. liczba osób niepełnosprawnych w województwie zachodniopomorskim wyniosła 224,3 tys. osób, co stanowiło 4,1% ogólnej liczby osób z niepełnosprawnościami w Polsce.

Z ogólnej liczby osób niepełnosprawnych w województwie 36,9% nie posiadało orzeczenia o stopniu niepełnosprawności; dla kraju odsetek ten ukształtował się na podobnym poziomie tj. 36,3%.

Wśród kobiet 120,7 tys. zadeklarowało niepełnosprawność, z czego 41,2% nie posiadało orzeczenia. Analogiczna liczba mężczyzn wskazywała na mniejszą liczebność tej grupy osób – 103,6 tys., z czego 31,9% nie posiadało orzeczenia. Jednocześnie intensywność zjawiska szacowana na 1000 ludności dla całego województwa sięgała 13,5, przy czym dla kobiet wskaźnik ten wyniósł 14,2 osoby na 1000 ludności, zaś dla mężczyzn – 12,9. W kraju wskaźniki te były wyższe, a największą różnicę pomiędzy wskaźnikiem dla województwa a Polski odnotowano w grupie kobiet (o 1 osobę więcej).

Tablica 4. Osoby niepełnosprawne według płci i kategorii niepełnosprawności w 2021 r.
Stan w dniu 31 marca

Wyszczególnienie	Polska	Województwo zachodniopomorskie
	w tys.	
Osoby niepełnosprawne prawnie	3 471,2	141,5
kobiety	1 801,2	71,0
mężczyźni	1 670,1	70,5
Osoby niepełnosprawne wyłącznie biologicznie	1 976,3	82,8
kobiety	1 189,8	49,7
mężczyźni	786,6	33,1
Osoby niepełnosprawne ogółem	**5 447,5**	**224,3**
kobiety	2 990,9	120,7
mężczyźni	2 456,6	103,6
Liczba osób niepełnosprawnych na 1000 ludności	**14,3**	**13,5**
kobiety	15,2	14,2
mężczyźni	13,4	12,9

Ludność według poziomu wykształcenia

Udział osób z wykształceniem wyższym wśród ogółu ludności w wieku 13 lat i więcej był niższy o 2,3 p. proc. niż w kraju

W 2021 r. liczba ludności województwa zachodniopomorskiego w wieku 13 lat i więcej – dla której ustalany był poziom wykształcenia – liczyła 1 448,2 tys. osób.

Według wstępnych wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2021 r. odsetek osób z wykształceniem co najmniej średnim wyniósł 52,5% (w kraju 55,5%).

Struktura ludności województwa zachodniopomorskiego według wykształcenia jest zbliżona do tej, którą oszacowano wstępnie dla całego kraju. Największą rozbieżność zaobserwowano dla podgrupy osób z wykształceniem wyższym, ponieważ w województwie zachodniopomorskim odnotowano jedną z niższych wartości odsetka osób legitymujących się tym wykształceniem wśród ogółu ludności w wieku 13 lat i więcej (20,8% wobec 23,1% w kraju i 31,3% w województwie mazowieckim).

Absolwenci szkół średnich (łącznie z policealnymi) zajmują nadal dominującą pozycję w strukturze ludności według poziomu wykształcenia – w 2021 r. odsetek takich osób wyniósł 31,7% (w kraju był wyższy o 0,7 p. proc.). Wśród absolwentów szkół średnich najwyższy udział stanowiły osoby z wykształceniem średnim zawodowym (53,7% wobec 56,3% w kraju).

Wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe posiadała niemal co piąta osoba. W 2021 r. udział osób o tym poziomie wykształcenia wyniósł 18,3%. Podobnie jak we wcześniej omówionych grupach, również dla tej grupy odsetek w kraju był wyższy i wyniósł 19,6%.

Udział osób z wykształceniem podstawowym oraz gimnazjalnym osiągnął 16,1%, zaś osób z nieukończonym wykształceniem podstawowym oraz bez wykształcenia szkolnego – 2,1%.

Dla 11,0% ludności nie ustalono poziomu wykształcenia (zagadnienie to będzie przedmiotem dalszych analiz).

Tablica 5. Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia w 2021 r.
Stan w dniu 31 marca

Wyszczególnienie	Polska		Województwo zachodniopomorskie		
	w tys.	w %	w tys.	w %	Polska=100
Ogółem	**32 883,4**	**100,0**	**1 448,2**	**100,0**	**4,4**
w tym:					
Wyższe [a]	7 612,3	23,1	301,4	20,8	4,0
Średnie [b]	10 644,3	32,4	459,1	31,7	4,3
w tym średnie zawodowe	5 989,8	18,2	246,6	17,0	4,1
Zasadnicze zawodowe/ branżowe	6 429,2	19,6	265,3	18,3	4,1
Gimnazjalne	1 021,6	3,1	49,5	3,4	4,8
Podstawowe ukończone	3 860,0	11,7	184	12,7	4,8
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	689,8	2,1	30,4	2,1	4,4

a Łącznie z osobami posiadającymi dyplom kolegium. b Łącznie z osobami z wykształceniem policealnym.

Tablica 6. Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i płci w 2021 r.
Stan w dniu 31 marca

Wyszczególnienie	Mężczyźni		Kobiety	
	w tys.	w %	w tys.	w %
Ogółem	**698,0**	**100,0**	**750,3**	**100,0**
w tym:				
Wyższe [a]	118,6	17,0	182,8	24,4
Średnie [b]	209,3	30,0	249,9	33,3
Zasadnicze zawodowe/branżowe	163,1	23,4	102,2	13,6
Gimnazjalne	24,6	3,5	18,6	2,5
Podstawowe ukończone	77,6	11,1	100,2	13,4
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	21,0	3,0	21,8	2,9

a Łącznie z osobami posiadającymi dyplom kolegium. b Łącznie z osobami z wykształceniem policealnym.

Rozkłady liczby ludności według wieku w grupach wykształcenia mogą wskazywać na potencjalne deficyty zasobów ludzkich na rynku pracy w nadchodzących latach. Taki rodzaj analizy będzie jednak w pełni uprawniony dopiero po uzyskaniu wyników ostatecznych ze spisu powszechnego z 2021 r. Niemniej próba uchwycenia zmian struktur w czasie została zaproponowana na histogramach.

Wykres 3. Rozkład liczby ludności w wieku 20 lat i więcej według wieku w grupach osiągniętego poziomu wykształcenia w latach 2011 i 2021
Stan w dniu 31 marca

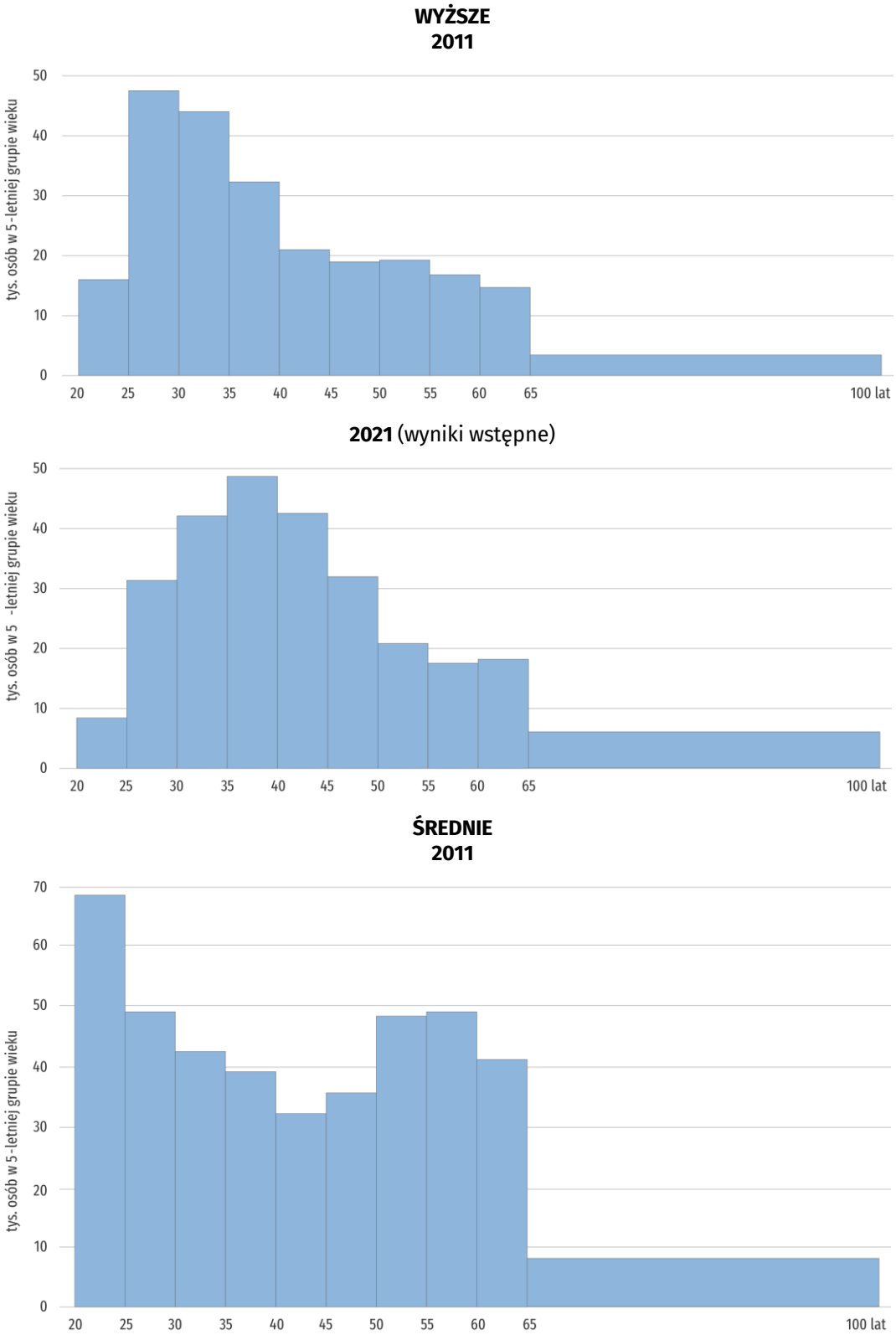

2021 (wyniki wstępne)

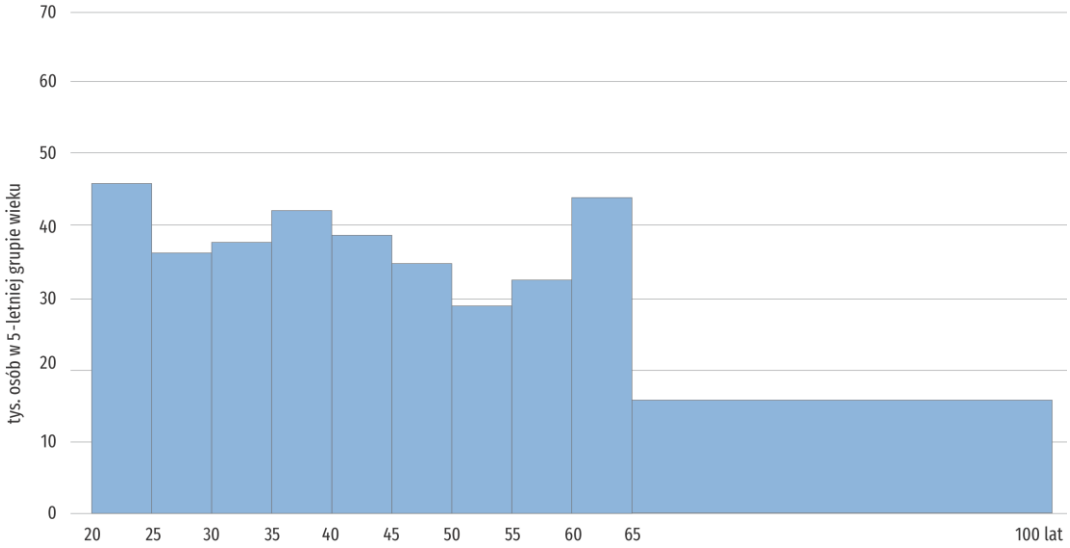

ZASADNICZE ZAWODOWE
2011

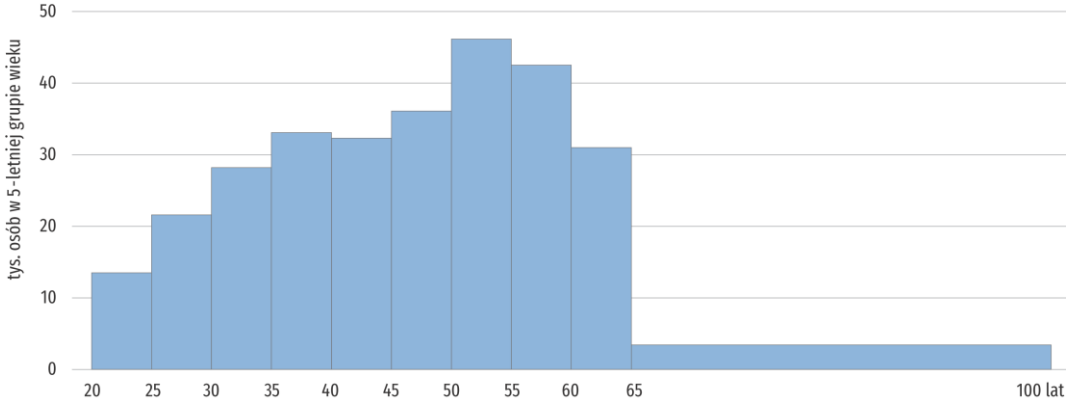

2021 (wyniki wstępne)

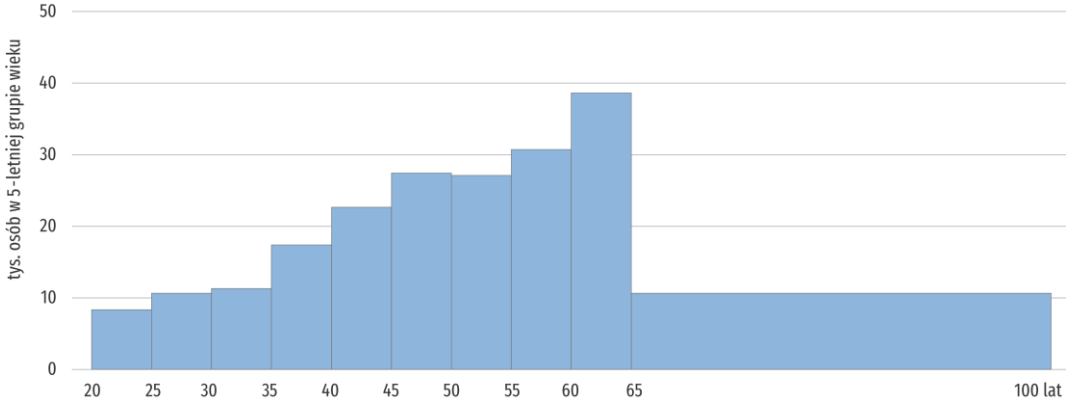

PODSTAWOWE NIEUKOŃCZONE I BEZ WYKSZTAŁCENIA SZKOLNEGO
2011

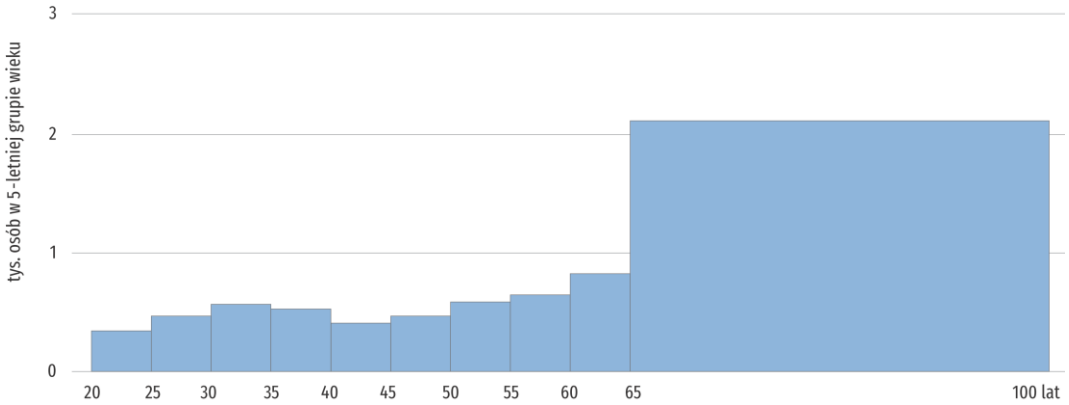

2021 (wyniki wstępne)

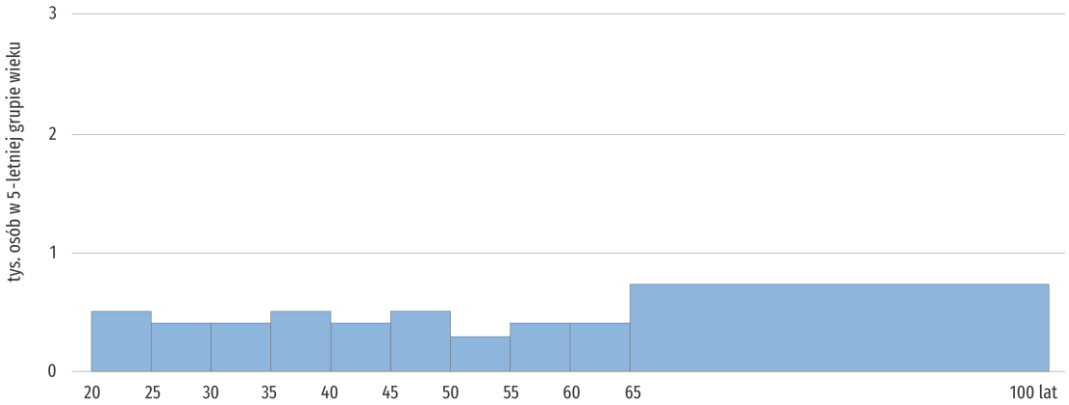

Poziom wykształcenia oznaczał najwyższy ukończony cykl kształcenia. Z danych wstępnych wynika, że odsetek osób z wykształceniem wyższym wzrósł w ciągu dekady do 20,8%, tj. o 4,2 p. proc. Jednocześnie napływ nowych roczników do tej grupy zmniejszył wyraźnie swoją dynamikę, co spowodowane było m.in. sytuacją demograficzną w województwie i w kraju. Zmiany w systemie oświaty przyczyniły się – obok wspomnianej sytuacji demograficznej – do spadku napływu osób z wykształceniem zawodowym. Istotne zmiany w strukturze ludności według wieku zaobserwowano również w grupie osób bez pełnego wykształcenia podstawowego i bez wykształcenia szkolnego. Jeszcze w poprzednim spisie z 2011 r. w województwie zachodniopomorskim widoczna była liczebna dominacja tej grupy wśród osób powyżej 65 r.ż. (14,6 tys. osób). Po upływie dekady, według danych spisu powszechnego z 2021 r., liczyła ona już tylko 5,0 tys. osób.

Wykres 4. Struktura ludności w wieku 13 lat i więcej według wykształcenia według powiatów w 2021 r.
Stan w dniu 31 marca

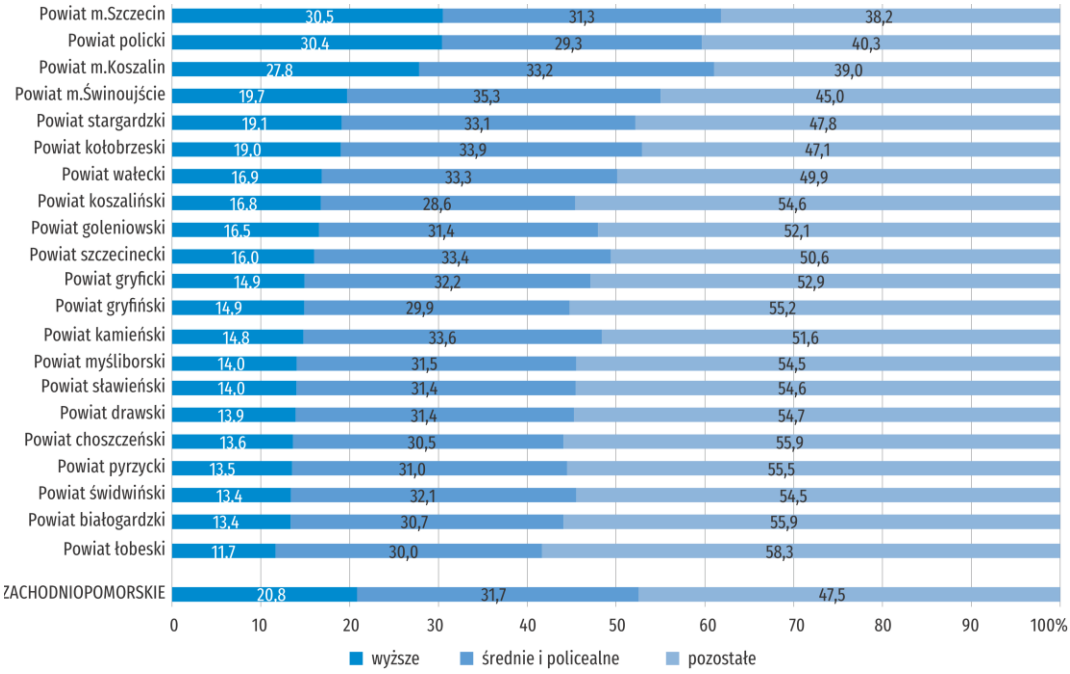

W przekroju terytorialnym najwyższe udziały osób z wykształceniem wyższym wśród osób powyżej 13 r.ż. w powiecie odnotowano w miastach na prawach powiatu: Szczecinie (30,5%), Koszalinie (27,8%) i Świnoujściu (19,7%) oraz powiatach leżących w bezpośrednim sąsiedztwie tych miast – polickim (30,4%) i stargardzkim (19,1%). Jednak tylko w trzech powiatach odsetki osób z wykształceniem wyższym przekroczyły wartość ogółem dla województwa, tj. 20,8%. Najniższe odsetki tego wskaźnika charakteryzowały powiaty w środkowej części województwa – łobeski, białogardzki, świdwiński, pyrzycki, choszczeński i drawski.

Najwyższe odsetki osób z wykształceniem wyższym wśród osób powyżej 13 r.ż. odnotowano w miastach na prawach powiatu: Szczecinie, Koszalinie i Świnoujściu

Gospodarstwa domowe

Z ogólnej liczby ludności województwa zachodniopomorskiego 98,5%, tj. 1 633,5 tys. osób mieszkało w 2021 r. w gospodarstwach domowych.

Tablica 7. Gospodarstwa domowe według liczby osób w 2021 r.
Stan w dniu 31 marca

Gospodarstwa domowe	Polska	Województwo zachodniopomorskie
	w tys.	
Ogółem	**12 535,8**	**573,5**
1-osobowe	2 840,0	133,4
2-osobowe	3 139,6	155,5
3-osobowe	2 383,1	115,8
4-osobowe	2 043,3	89,9
5-osobowe i większe	2 129,8	78,9

Tablica 7. Gospodarstwa domowe według liczby osób w 2021 r. (dok.)
Stan w dniu 31 marca

Gospodarstwa domowe	Polska	Województwo zachodniopomorskie
	w tys.	
Miasta		
Ogółem	**8 478,8**	**424,1**
1-osobowe	2 287,5	110,3
2-osobowe	2 387,4	122,4
3-osobowe	1 646,6	85,9
4-osobowe	1 226,5	61,6
5-osobowe i większe	930,8	43,9
Wieś		
Ogółem	**4 057,0**	**149,4**
1-osobowe	552,1	23,1
2-osobowe	752,1	33,1
3-osobowe	736,6	29,9
4-osobowe	817,0	28,3
5-osobowe i większe	1 199,0	35,0

Zgodnie z przyjętą metodą wyodrębniania gospodarstw domowych na podstawie wyników spisu z 2021 r. oszacowano, że ich liczba wynosiła 573,5 tys., co stanowiło 4,5% wszystkich gospodarstw domowych w Polsce (podczas gdy udział liczby ludności województwa zachodniopomorskiego w ludności ogółem kraju wyniósł 4,4%). Z ogólnej liczby gospodarstw domowych 73,9% zamieszkiwało miasta regionu, natomiast 26,1% tereny wiejskie.

Liczba gospodarstw w województwie zachodniopomorskim stanowiła 4,5% wszystkich gospodarstw domowych w Polsce

Zarówno w kraju, jaki i w województwie, najczęściej występowały gospodarstwo domowe składające się z 2 osób. Stanowiły one 27,1% wszystkich gospodarstw domowych (w kraju 25,0%). Podobnie liczną grupę tworzyły gospodarstwa jednoosobowe. W województwie zachodniopomorskim było ich 133,4 tys., tj. 23,3%.

Wykres 5. Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym w 2021 r.
Stan w dniu 31 marca

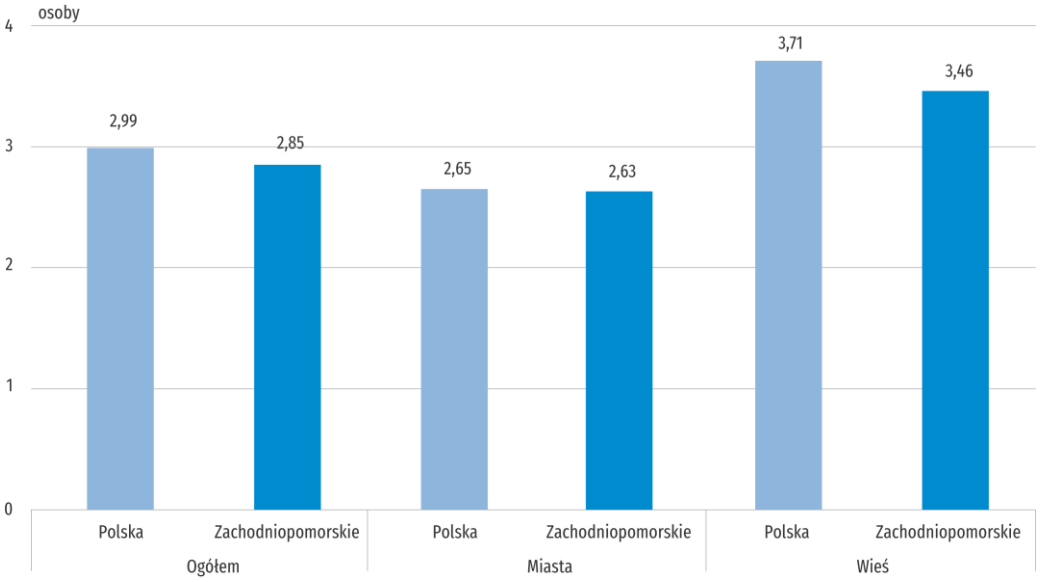

Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym według stanu w dniu 31 marca 2021 r. wyniosła 2,85 osób i była wyraźnie niższa od średniej dla kraju. Różnica ta była zdecydowanie niższa dla miast, a silniejsza dla rejonów wiejskich. Należy podkreślić, że w dalszym ciągu utrzymuje się istotna różnica pomiędzy przeciętną liczbą ludności w gospodarstwie domowym na terenach wiejskich i miejskich (3,46 osób wobec 2,63, w kraju odpowiednio 3,71 wobec 2,65).

Cudzoziemcy w województwie

W województwie zachodniopomorskim w 2021 r. mieszkało 74,4 tys. osób posiadających obywatelstwo inne niż polskie. Było to 5,1% ogólnej liczby tej grupy osób mieszkających w Polsce. Zważywszy na fakt, iż ludność województwa zachodniopomorskiego według NSP 2021 stanowiła 4,4% ludności kraju, można wnioskować o większej intensywności tego zjawiska w regionie. Ponad 90% cudzoziemców pochodziła z krajów europejskich (67,9 tys. osób). Znacząca była także liczba osób pochodzących z krajów azjatyckich (5,4 tys. osób), której udział wyniósł 7,3%.

Wspomniana nadreprezentacja cudzoziemców w województwie zachodniopomorskim dotyczyła w największym stopniu obywateli krajów Unii Europejskiej – 7,1% osób tej grupy mieszkających w kraju przebywało na terenie województwa zachodniopomorskiego. Z grupy pozostałych krajów europejskich (do której zaliczyć należy Ukrainę) pochodziła największa grupa cudzoziemców przebywających zarówno w Polsce, jak i w regionie. W województwie zachodniopomorskim spisano 57,9 tys. takich osób, co stanowiło 5,1% ogólnej ich liczby na terenie całego kraju. Cudzoziemcy z pozostałych kontynentów rzadziej zamieszkiwali w województwie zachodniopomorskim.

Ponad 7% cudzoziemców pochodzących z krajów Unii Europejskiej i przebywających w Polsce odnotowano w województwie zachodniopomorskim

Tablica 8. Cudzoziemcy według krajów obywatelstwa w 2021 r.
Stan w dniu 31 marca

Kraje obywatelstwa	Polska		Województwo zachodniopomorskie		
	w tys.	w %	w tys.	w %	Polska=100
Ogółem	**1 459,2**	**100,0**	**74,4**	**100,0**	**5,1**
w tym:					
Kraje Europy	1 272,4	87,2	67,9	91,3	5,3
kraje Unii Europejskiej	140,2	9,6	10,0	13,4	7,1
pozostałe kraje Europy	1 132,2	77,6	57,9	77,8	5,1
Kraje Azji	145,6	10,0	5,4	7,3	3,7
Kraje Ameryki Północnej i Środkowej	14,7	1,0	0,4	0,5	2,7
Kraje Ameryki Południowej	5,7	0,4	0,1	0,1	1,8
Kraje Afryki	18,5	1,3	0,4	0,5	2,2

Wykres 6. Rozkład liczby cudzoziemców przebywający w województwie zachodniopomorskim według wieku w wybranych grupach krajów obywatelstwa w 2021 r.
Stan w dniu 31 marca

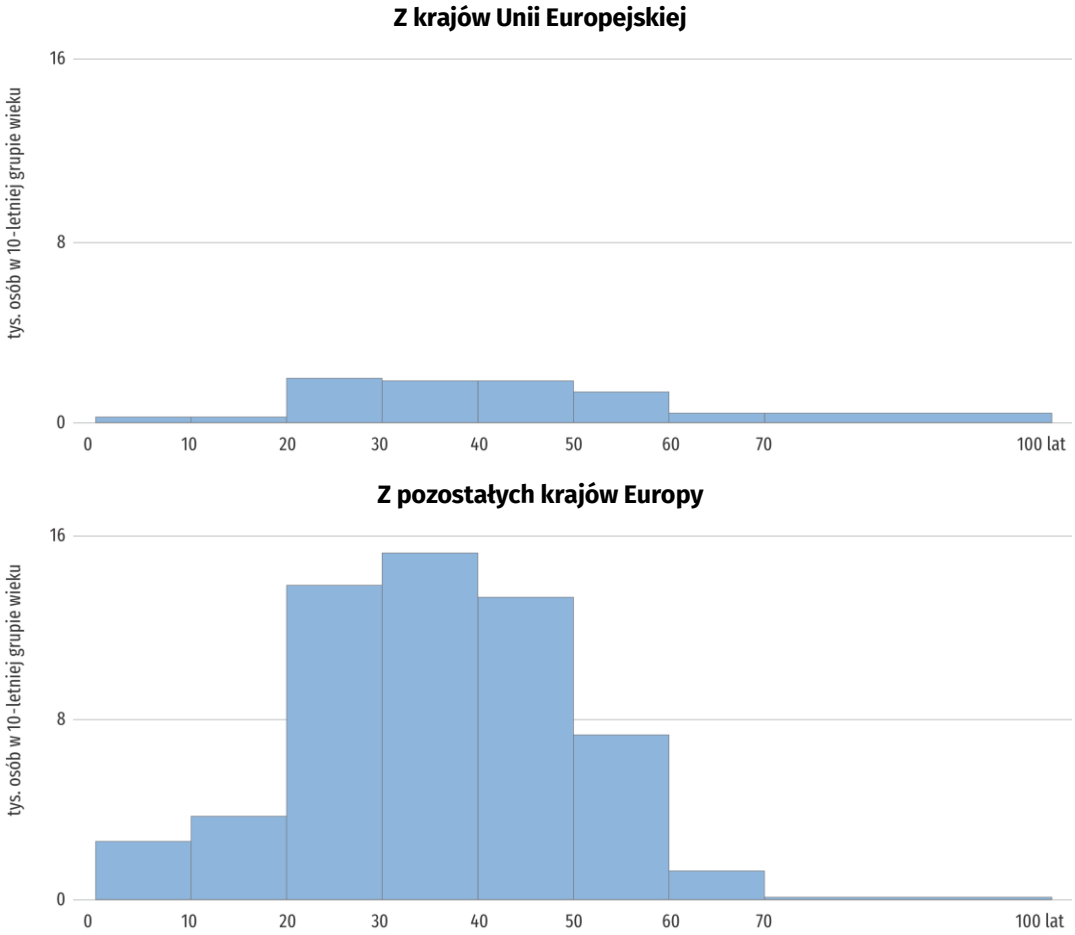

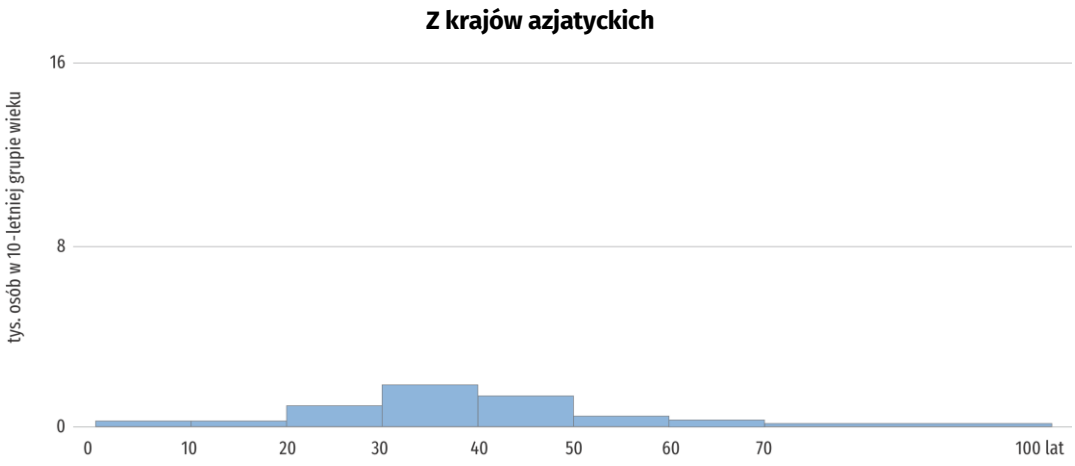

Spośród cudzoziemców przebywających na terenie województwa zachodniopomorskiego najsilniej reprezentowaną grupą były osoby w wieku 20–49 lat. Liczba cudzoziemców w tej grupie wieku wyniosła 53,6 tys. osób, co stanowiło 72,0%.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Szczecinie

Dyrektor Magdalena Wegner
Tel: 91 459 77 00

Rozpowszechnianie:
Informatorium Statystyczne
Tel: 91 459 75 00, 91 459 75 73

www.szczecin.stat.gov.pl

@Szczecin_STAT

@UrzadStatystycznywSzczecinie

Powiązane opracowania

Informacja o wstępnych wynikach Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021. Metodologia i organizacja badania

NSP 2021. Wyniki wstępne – informacja sygnalna

Raport zawierający wstępne wyniki NSP 2021

Stan i struktura demograficzna ludności oraz liczba budynków i mieszkań w województwie zachodniopomorskim – wyniki ostateczne NSP 2021

Temat dostępny w bazach danych

GUS - Bank Danych Lokalnych (stat.gov.pl) – obszar tematyczny: Narodowe Spisy Powszechne

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

Ludność

Wiek

Stan cywilny

Kraj urodzenia

Osoba niepełnosprawna biologicznie

Osoba niepełnosprawna prawnie

Poziom wykształcenia

Forma kształcenia

Szkoła podstawowa

Gimnazjum

Gospodarstwo domowe

Cudzoziemcy